

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання контрольної роботи
з дисципліни «Теорія організацій»
(код і назва навчальної дисципліни)
спеціальність 073 «Менеджмент»
(код і найменування спеціальності)**

освітня програма (спеціалізація) «Менеджмент організацій та адміністрування»
(назва освітньої програми (спеціалізації))

інститут, факультет Економіко-гуманітарний інститут, факультет економіки і управління
(найменування інституту, факультету)

мова навчання державна

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи «Теорія організації» для здобувачів вищої освіти спеціальності з дисципліни «Теорія організації» для здобувачів вищої освіти спеціальності спеціальність 073 «Менеджмент», освітня програма «Менеджмент організацій та адміністрування». /Укл.: А.Ю.Панкова. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2021, - 35 с.

Укладачі:

А.Ю.Панкова,
к.е.н., доцент каф. менеджменту

Рецензенти: Т. А. Кравченко професор кафедри
публічного управління та землеустрою Класичного приватного
університету
Л. М. Бухаріна
д.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту організацій та логістики
Запорізького національного університету

Відповідальний за випуск:

Л.С.Кутідзе,
к.е.н., доцент каф. менеджменту

Затверджено

на засіданні кафедри
„Менеджменту”
Протокол № 1
від 30 серпня 2021 року

Затверджено на засіданні НМК
ФЕУ
Протокол № 34
від 30 серпня 2021 року

ЗМІСТ

1. ВСТУП
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ
3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСУ
4. ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ
(ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ)
5. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
6. ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ВСТУП

Соціальна організація як суспільний інститут характеризується різними способами упорядкування та регулювання діяльності людей і груп, які повинні бути всебічно вивчені і систематизовані. З цією метою в ряду організаційних наук виділилася самостійна дисципліна - теорія організації.

Теорія організації як навчальна дисципліна необхідна для забезпечення якості спеціальної теоретичної підготовки економістів і управлінців та ефективності організаторської діяльності фахівців і керівників, які працюють на підприємствах і в установах різних форм власності і галузей народного господарства, так і службовців у державних, центральних і місцевих органах управління. Оволодіння основами теорії організації дозволяє бачити будь-яку проблему через систему організаційних відносин і знаходити шлях до її вирішення через організаційно - конструктивну роботу.

Теорія організації є свого роду філософією організаторської діяльності. Вона озброює знанням організаційних законів, принципів, правил, потрібних для вироблення сучасного організаторського мислення, вміння практичного здійснення. Знання теорії організації служить для вироблення навичок системного та комплексного підходів до вирішення практично значимих завдань.

Теорія організації не тільки потрібна як фундамент, у якому закладаються загальноосвітні, світоглядно- методологічні елементи підготовки майбутнього фахівця в галузі менеджменту, але й дає конструктивне знання у формі певних методів, прийомів і способів, знання, необхідне для пошуку рішень конкретних організаторських завдань.

Предметом дисципліни - є аналіз процесів, що протікають в організаційних системах, включаючи закономірності та проблеми розвитку організацій, що представляють збір цілеспрямоване об'єднання в групи окремих людей для спільної діяльності. Саме в процесі співпраці можна досягти найбільш високих результатів і направити колективні зусилля людей для реалізації спільних цілей.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає у формуванні у студентів теоретичних знань про організацію та отриманні практичних навичок і вмінь, що дозволяють їм як майбутнім менеджерам здійснювати професійну діяльність з управління організаційними відносинами, використовуючи відповідні закони і принципи; формування сучасного світогляду щодо створення, функціонування й еволюції організацій.

Дисципліна «Теорія організації» грає роль теоретичної основи для розуміння організаційних процесів, що відбуваються у суспільстві, державі, економічних, регіональних, виробничих і соціальних системах, призначена

для того, щоб дати уявлення про процеси формування і розвитку організацій різного рівня.

Головними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни:

- вивчення принципів побудови організації як системи;
- вивчення та практичне застосування принципів, законів і закономірностей організації;
- вивчення методів побудови та розвитку організації;
- вивчення теоретико-методологічних засад створення й функцій організацій;
- засвоєння основних методичних підходів аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища організацій;
- набуття вмінь побудови організаційних структур організацій різних типів;
- вивчення основних організаційних теорій;
- отримання практичних навичок по оргпроектування, формуванню
- організаційних процесів і оцінці їх стану;
- набуття навичок трансформації, створення іміджу й культури організацій.

При вивченні дисципліни забезпечується фундаментальна підготовка студента в області виробничого менеджменту, дотримується зв'язок з такими дисциплінами, як менеджмент, економіка галузі, організація і планування на підприємстві, маркетинг тощо. Дисципліна передбачає безперервність використання і розширення сфери комп'ютеризації, забезпечує знайомство з стрижневими проблемами теорії організації, є основою для засвоєння подальших дисциплін в області виробничого менеджменту, що є необхідною умовою для цільового формування фахівця кваліфікації «Менеджмент і адміністрування».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати як виникають організації, який їхній життєвий цикл, як формулювати закони організації, як вивчати організацію і управляти нею, а також:

- систему наук про організацію;
- еволюцію поглядів на сутність організації;
- основні теорії організації;
- сутність соціальних і господарських організацій;
- універсальні та специфічні закони організації;
- суб'єкти та об'єкти організаторської діяльності.

Отримані студентам знання повинні забезпечити оволодіння:

- фундаментальними знаннями сутності і теорій організації;
- поглибленими знаннями сутності і особливостей соціальних і господарських організацій;
- навичками використання залежностей, законів і закономірностей у діяльності організацій галузі;

- навичками організаторської діяльності, ефективної взаємодії суб'єктів і об'єктів організації.
- вміти:
 - аналізувати життєвий цикл організації; принципи її стану;
 - аналізувати культурне середовище організації;
 - користуватися інформаційними технологіями, застосовуваними в організації;
 - працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними електронними джерелами з соціально-економічної проблематики та менеджменту;
 - досліджувати й характеризувати різні види організацій, визначаючи їх переваги та недоліки;
 - здійснювати порівняльний аналіз і формування різних типів організаційної структур;
 - визначати чинники формування іміджу й культури організації;
 - розробляти заходи з трансформації, як організації у цілому, так і її складе урахуванням впливу факторів зовнішнього середовища.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати **загальні компетентності**:

ЗКЗ. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички

Очікувані програмні результати навчання:

ПР5 Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації

ПР6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

ПР11 Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації

ПР15 Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

ПР16 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Міждисциплінарні зв'язки:

Пререквізітами та постреквізітами дисципліни «Теорія організації» є дисципліни згідно структурно-логічної схеми підготовки здобувача вищої освіти.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСУ

Тема 1. Методологічні засади теорії організації

Сутність поняття «організація».

Закони організації. Закони функціонування (статики) організації: закон композиції, закон пропорційності, закон найменших. Закони розвитку (динаміки) організації: закон онтогенезу (перетворення), закон синергії, закон інформованості-упорядкованості, закон єдності аналізу й синтезу, закон самозбереження.

Принципи організації: принцип ланцюгового зв'язку; принцип інгресії; принцип підбору; принцип рухомої рівноваги; принцип слабкої ланки. Групування принципів.

Етапи розвитку організації: зародження, зростання, зрілості, старіння. Збереження рівноваги організації та її цілісності.

Тема 2. Основні організаційні теорії та моделі

Організаційні теорії: класична організаційна теорія; теорії організаційної поведінки; теорія інститутів та інституційних змін; популяційно-екологічна (еволюційна) теорія; тектологія О. Богданова; ноосфера В. І. Вернадського.

Еволюція теоретичних концепцій організації.

Основні моделі організацій: органічна та механістична моделі.

Сучасна організаційна парадигма: сутність, значення, зміст, практична спрямованість.

Тема 3. Організація як система

Формування системних уявлень: Платон, Аристотель, Кант, А. Смит. Системність як загальна властивість матерії. Системний підхід (погляд). Стан системи, властивості системи, поведінка системи, дія, подія.

Будова систем: підсистема, елемент, структура, зв'язок. Атрибути зв'язку: спрямованість, сила, характер.

Класифікація систем. Загальна класифікація: абстрактні системи; конкретні системи; відкриті системи; закриті системи; динамічні системи; адаптивні системи; ієрархічні системи, їх характеристики. Класифікація за ознаками: за походженням; за описом змінних; за способом управління; за типом операторів.

Аспекти організаційного порядку. Типологія організацій. Класифікація організацій за ознаками: класифікація за принципами управління; класифікація за функціональними ознаками; класифікація за ознакою реалізації суспільних функцій; класифікація за ознакою визначення цілі (ціннісно-орієнтовані організації; організації, які формують власні цілі; цілескеровані організації; цілеспрямовані організації; цілеорієнтовані організації; цілепри-датні організації; паразитичні організації).

Тема 4. Організація як соціум

Соціальна організація і соціальна спільність. Людина як елемент соціальної системи. Активність і опірність соціальної організації. Загальні риси соціальної організації.

Основні види соціальних організацій: формальна й неформальна організації.

Механізми регулювання (регулятори) у соціальних системах: цільова управлінська дія, саморегуляція (самоуправління), організаційний порядок.

Тема 5. Організаційний процес

Організаційна діяльність. Альтернативні парадигми організаційного процесу. Система управління - кібернетичний підхід.

Принципи управління: принцип розімкненого управління; принцип розімкненого управління з компенсацією обурень; принцип замкненого управління; принцип однократного управління.

Оптимізація управління. Адаптивні й такі, що самі настроюються, системи.

Методи управління: детермінований метод управління; програмно-цільовий метод управління; ціннісно-орієнтований метод управління.

Тема 6. Самоорганізація

Природно-наукові засади синергетики. Ентропія. Самоорганізація як ґрунтовний процес природи. Антиентропійна спрямованість самоорганізації. Сутнісний зміст синергетики.

Синергетична концепція самоорганізації. Основні положення синергетичної концепції самоорганізації. Аттрактори, біфуркація, фрактали, детермінований хаос. Процеси самоорганізації. Необерненість і неповторюваність самоорганізації. Принципи самоорганізації: принцип від'ємного зворотного зв'язку; принцип позитивного зворотного зв'язку. Спонтанність і випадковість.

Гнучкість організації. Гнучкість процесу: гнучкість орієнтації й реалізації. Гнучкість системи: фактори й результати гнучкості системи.

Виробнича гнучкість: фактори та функціональні й структурні ознаки виробничої гнучкості.

Сталість організації. Статична й динамічна сталість. Типи сталості: внутрішня, зовнішня й спадкова сталості; кількісна й структурна сталості. Несталий стан системи. Сталість і управління змінами.

Тема 7. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації

Внутрішнє середовище організації. Змінні всередині організації (внутрішні фактори): цілі, завдання, структура, технологія, люди. Культура та імідж організації як її внутрішні фактори. Взаємозв'язок внутрішніх факторів. Методи дослідження внутрішнього середовища організації: аналітичні методи; експертні методи; лінійне програмування; динамічне програмування; діагностування (експрес-діагностика, ґрунтова діагностика); внутрішній моніторинг (моментні спостереження, постійні спостереження).

Зовнішнє середовище організації. Мікрооточення (фактори зовнішнього середовища безпосереднього впливу): партнери; конкуренти; центральні та місцеві органи влади: навколишнє населення; природні умови. Макрооточення (фактори зовнішнього середовища опосередкованого впливу): міжнародні події та оточення; стан економіки; соціокультурні фактори; політичні обставини; розвиток науки й технології; право; соціально-суспільні фактори. Методи дослідження зовнішнього середовища (зовнішній моніторинг): зовнішнє спостереження; цільове спостереження; неформальний пошук; формальний пошук.

Взаємозв'язок факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації.

Тема 8. Організаційне проектування

Концептуальні терміни: організаційна форма управління " (ОФУ); відносини: децентралізація; стратегія; структура; виробнича структура; технологічна структура; зв'язок; структура управління; ланка управління; рівень управління. Сутність та етапи організаційного проектування. Методи проектування організаційних форм управління.

Технологія проектування організаційних форм управління. Оцінка ефективності організаційних форм управління..

Криза парадигми традиційного менеджменту. Перспективи розвитку організаційних утворень.

Тема 9. Культура організації

Зміст понять «культура» і «організаційна культура». Концептуальні підходи до формування організаційної культури. Моделі організаційної культури. Характеристики організаційної культури. Громадянська й корпоративна культури.

Типологія організаційних культур. Визначальні фактори культури організації. Підходи до типізації організаційних культур: факторні моделі цінностей; менталітет і організаційна культура; фундаментальні вірування та цінності; ставлення до часу; конкуруючі цінності. Характеристика типів

культури за ознакою конкуруючих цінностей: кланова, ієрархічна (бюрократична), ринкова та адхократична культури.

Сучасна українська організаційна культура: джерела та основний зміст.

4. ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ (ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ)

1. Сутність поняття «організація».
2. Закони організації.
3. Закони функціонування (статики) організації: закон композиції, закон пропорційності, закон найменших.
4. Закони розвитку (динаміки) організації: закон онтогенезу (перетворення), закон синергії, закон інформованості-упорядкованості, закон єдності аналізу й синтезу, закон самозбереження.
5. Принципи організації: принцип ланцюгового зв'язку; принцип інгресії; принцип підбору; принцип рухомої рівноваги; принцип слабкої ланки. Групування принципів.
6. Етапи розвитку організації: зародження, зростання, зрілості, старіння. Збереження рівноваги організації та її цілісності.
7. Основні організаційні теорії та моделі.
8. Організаційні теорії: класична організаційна теорія; теорії організаційної поведінки; теорія інститутів та інституційних змін; популяційно-екологічна (еволюційна) теорія; тектологія О. Богданова; ноосфера В. І. Вернадського.
9. Еволюція теоретичних концепцій організації.
10. Основні моделі організацій: органічна та механістична моделі.
11. Сучасна організаційна парадигма: сутність, значення, зміст, практична спрямованість.
12. Організація як система.
13. Формування системних уявлень: Платон, Аристотель, Кант, А. Смит. Системність як загальна властивість матерії.
14. Системний підхід (погляд). Стан системи, властивості системи, поведінка системи, дія, подія.
15. Будова систем: підсистема, елемент, структура, зв'язок. Атрибути зв'язку: спрямованість, сила, характер.
16. Класифікація систем.
17. Загальна класифікація: абстрактні системи; конкретні системи; відкриті системи; закриті системи; динамічні системи; адаптивні системи; ієрархічні системи, їх характеристики.
18. Класифікація за ознаками: за походженням; за описом змінних; за способом управління; за типом операторів.
19. Аспекти організаційного порядку.
20. Типологія організацій.

21. Класифікація організацій за ознаками: класифікація за принципами управління; класифікація за функціональними ознаками; класифікація за ознакою реалізації суспільних функцій; класифікація за ознакою визначення цілі (ціннісно-орієнтовані організації; організації, які формують власні цілі; цілескеровані організації; цілеспрямовані організації; цілеорієнтовані організації; цілепри-датні організації; паразитичні організації).

22. Організація як соціум.

23. Соціальна організація і соціальна спільність.

24. Людина як елемент соціальної системи.

25. Активність і опірність соціальної організації.

26. Загальні риси соціальної організації.

27. Основні види соціальних організацій: формальна й неформальна організації.

28. Механізми регулювання (регулятори) у соціальних системах: цільова управлінська дія, саморегуляція (самоуправління), організаційний порядок.

29. Організаційний процес.

30. Організаційна діяльність.

31. Альтернативні парадигми організаційного процесу.

32. Система управління - кібернетичний підхід.

33. Принципи управління: принцип розімкненого управління; принцип розімкненого управління з компенсацією обурень; принцип замкненого управління; принцип однократного управління.

34. Оптимізація управління.

35. Адаптивні й такі, що самі настроюються, системи.

36. Методи управління: детермінований метод управління; програмно-цільовий метод управління; ціннісно-орієнтований метод управління.

37. Самоорганізація.

38. Природно-наукові засади синергетики.

39. Ентропія. Самоорганізація як ґрунтовний процес природи.

40. Антиентропійна спрямованість самоорганізації.

41. Сутнісний зміст синергетики.

42. Синергетична концепція самоорганізації.

43. Основні положення синергетичної концепції самоорганізації.

44. Аттрактори, біфуркація, фрактали, детермінований хаос.

45. Процеси самоорганізації.

46. Необерненість і неповторюваність самоорганізації.

47. Принципи самоорганізації: принцип від'ємного зворотного зв'язку; принцип позитивного зворотного зв'язку.

48. Спонтанність і випадковість.

49. Гнучкість організації.

50. Гнучкість процесу: гнучкість орієнтації й реалізації.
51. Гнучкість системи: фактори й результати гнучкості системи.
52. Виробнича гнучкість: фактори та функціональні й структурні ознаки виробничої гнучкості.
53. Сталість організації.
54. Статична й динамічна сталість.
55. Типи сталості: внутрішня, зовнішня й спадкова сталості; кількісна й структурна сталості.
56. Несталий стан системи.
57. Сталість і управління змінами.
58. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації.
59. Внутрішнє середовище організації.
60. Змінні всередині організації (внутрішні фактори): цілі, завдання, структура, технологія, люди.
61. Культура та імідж організації як її внутрішні фактори.
62. Взаємозв'язок внутрішніх факторів.
63. Методи дослідження внутрішнього середовища організації: аналітичні методи; експертні методи; лінійне програмування; динамічне програмування; діагностування (експрес-діагностика, ґрунтова діагностика); внутрішній моніторинг (моментні спостереження, постійні спостереження).
64. Зовнішнє середовище організації.
65. Мікрооточення (фактори зовнішнього середовища безпосереднього впливу): партнери; конкуренти; центральні та місцеві органи влади: навколишнє населення; природні умови.
66. Макрооточення (фактори зовнішнього середовища опосередкованого впливу): міжнародні події та оточення; стан економіки; соціокультурні фактори; політичні обставини; розвиток науки й технології; право; соціально-суспільні фактори.
67. Методи дослідження зовнішнього середовища (зовнішній моніторинг): зовнішнє спостереження; цільове спостереження; неформальний пошук; формальний пошук.
68. Взаємозв'язок факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації.
69. Організаційне проектування.
70. Концептуальні терміни: організаційна форма управління " (ОФУ); відносини: децентралізація; стратегія; структура; виробнича структура; технологічна структура; зв'язок; структура управління; ланка управління; рівень управління.
71. Сутність та етапи організаційного проектування.
72. Методи проектування організаційних форм управління.
73. Технологія проектування організаційних форм управління.
74. Оцінка ефективності організаційних форм управління.

75. Криза парадигми традиційного менеджменту. Перспективи розвитку організаційних утворень.
76. Культура організації.
77. Зміст понять «культура» і «організаційна культура».
78. Концептуальні підходи до формування організаційної культури.
79. Моделі організаційної культури.
80. Характеристики організаційної культури.
81. Громадянська й корпоративна культури.
82. Типологія організаційних культур.
83. Визначальні фактори культури організації. Підходи до типізації організаційних культур: факторні моделі цінностей; менталітет і організаційна культура; фундаментальні вірування та цінності; ставлення до часу; конкуруючі цінності.
84. Характеристика типів культури за ознакою конкуруючих цінностей: кланова, ієрархічна (бюрократична), ринкова та адхократична культури.
85. Сучасна українська організаційна культура: джерела та основний зміст.

4. КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Студенти заочної форми навчання спеціальності 6.030601 «Менеджмент організацій і адміністрування» з дисципліни «Маркетинговий менеджмент» виконують одну контрольну роботу згідно з графіком навчального процесу.

4.1. Рекомендації до виконання контрольних робіт

1. У процесі підготовки теоретичних питань студент повинен використовувати законодавчі і нормативно-правові акти, які регламентують ринок праці, у тому числі молодіжний, зайнятість випускників ВНЗ та їх працевлаштування в Україні, матеріали рекомендованих підручників та посібників, спеціалізованих фахових видань. Питання для виконання контрольної роботи охоплюють весь матеріал курсу.

2. Виконуючи практичні завдання, студент повинен глибоко розуміти специфіку і технологію складання різних видів резюме, особливості їх використання, а також необхідність їх доповнення супровідними або рекомендаційними листами.

3. Контрольна робота оформляється на листах формату А-4; шрифт Times New Roman; кегль 14; інтервал між рядками – 1,5; відступ (абзац) – 1,25; вирівнювання – по ширині; поля зверху-знизу – 2 см, з лівого боку – 3 см, з правого – 1 см.

4. Кожне завдання у контрольній роботі має починатись з нового листа, а всі її сторінки, крім титульного аркуша, слід пронумерувати (нумерація – в правому нижньому куті). Перед кожною відповіддю слід написати текст питання.

5. У тексті теоретичних питань обов'язково повинні міститись посилання на літературні джерела зі списку, наприклад: [2, с. 14], де 2 – номер джерела, 14 – сторінка.

6. Контрольна робота повинна бути скріплена зліва та в окремій папці.

7. Обсяг контрольної роботи повинен становити 18 – 22 сторінки друкованого тексту.

8. Структура контрольної роботи має вигляд:

- титульний аркуш (приклад наведено в *Додатку А*);
- перелік теоретичних питань і практичних завдань згідно варіанту (1 стор.);
- перше теоретичне питання;
- друге теоретичне питання;
- ВЛАСНЕ резюме студента на обрану посаду за фахом згідно варіанту (1 – 1,5 стор.). Резюме обов'язково має містити інформацію про ПІБ і координати студента, мету його працевлаштування, дані про освіту, професійні навички і досвід роботи, інші додаткові відомості, особисті та/або ділові якості;
- супровідний лист, який складається від імені студента і адресований роботодавцю на обрану посаду за фахом (1 стор.), або рекомендаційний лист, який складається студентом на його ПІБ від авторитетної особи і адресований роботодавцю на обрану посаду за фахом (1 стор.) згідно варіанту;
- список літературних джерел, використаних для розкриття теоретичних питань, складання резюме і супровідних (рекомендаційних) листів, треба подати в алфавітному порядку (не менше 7 джерел) згідно ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

9. Студент здає контрольну роботу у визначений навчальним планом термін (за 2 тижні до початку екзаменаційної сесії) на кафедру управління персоналом та економіки праці (аудиторія В-310).

10. Студент, контрольна робота якого не відповідає хоча б одній зі встановлених вище методичних вимог, до заліку НЕ допускається, а повертається на доопрацювання.

Варіант контрольної роботи кожен студент визначає самостійно, згідно зі своїм порядковим номером у списку групи (номером, під яким записані його ПІБ у списку журналу групи) на момент настановчої сесії. Для студентів, списковий номер яких перевищує позначку «30», варіант контрольної роботи призначає викладач.

Варіанти контрольної роботи

Варіант № 1

1. Організаційний процес.
2. Методи дослідження внутрішнього середовища організації: аналітичні методи; експертні методи; лінійне програмування; динамічне програмування; діагностування (експрес-діагностика, ґрунтова діагностика); внутрішній моніторинг (моментні спостереження, постійні спостереження).
3. Зовнішнє середовище організації.

Практичне завдання:

Проілюструйте поняття, що характеризують функціонування і розвиток систем, на прикладі якого-небудь соціально-економічного об'єкта. Заповніть таблицю.

Основні поняття, що характеризують функціонування і розвиток систем

Поняття	Визначення	Приклад щодо конкретної соціально-економічної системи (вуз, підприємство і т.д.)
Стан		
Поведінка		
Рівновага		
Стійкість		
Розвиток		

Варіант № 2

1. Методи управління: детермінований метод управління; програмно-цільовий метод управління; ціннісно-орієнтований метод управління.
2. Самоорганізація.
3. Природно-наукові засади синергетики.

Практичне завдання:

Використовуючи наведені характеристики моделей и метафоричні уявлення, навести Приклади реальних організацій, відповідних описів (Заповнити порожній стовпець).

Модель (метафора	Дані про організацію	Інструмент управління	Дані про керівника
Приклади Механістична			

(машина)			
Патерналістська (сім'я)			
Органічна (організм)			
Конвенціональна (субкультура)			
Постмодерністська (колаж)			

Варіант № 3

1. Аспекти організаційного порядку.
2. Типологія організацій.
3. Класифікація організацій за ознаками: класифікація за принципами управління; класифікація за функціональними ознаками; класифікація за ознакою реалізації суспільних функцій; класифікація за ознакою визначення цілі (ціннісно-орієнтовані організації; організації, які формують власні цілі; цілескеровані організації; цілеспрямовані організації; цілеорієнтовані організації; цілепри-датні організації; паразитичні організації).

Практичне завдання: Проведіть аналіз різних організаційних систем: чому їх можна розглядати як систему (опишіть Властивості системи), до якого виду належить система (Відкрита - замкнута, статична - Динамічна, проста - велика - Складна, реальна - Символічна) опишіть систему управління (суб'єкт, об'єкт, прямі, зворотні зв'язки) і середовище системи.

Варіант № 4

1. Соціальна організація і соціальна спільність.
2. Сутність поняття «організація».
3. Загальна класифікація: абстрактні системи; конкретні системи; відкриті системи; закриті системи; динамічні системи; адаптивні системи; ієрархічні системи, їх характеристики.

Практичне завдання: Наведіть різні визначення поняття «система» (не менше п'яти), дайте їх порівняльний аналіз. Заповніть таблицю.

Основні поняття теорії систем

Поняття	Визначення	Приклад щодо конкретної соціально-економічної системи (вуз,
---------	------------	---

		підприємство і т.д.)
Елемент		
Підсистема зв'язки		
Відносини		
Властивості		

Варіант № 5

1. Класифікація систем. Класифікація за ознаками: за походженням; за описом змінних; за способом управління; за типом операторів.
2. Закони розвитку (динаміки) організації: закон онтогенезу (перетворення), закон синергії, закон інформованості-упорядкованості, закон єдності аналізу й синтезу, закон самозбереження.
3. Еволюція теоретичних концепцій організації.

Практичне завдання:

Проілюструйте поняття, що характеризують функціонування і розвиток систем, на прикладі якого-небудь соціально-економічного об'єкта. Заповніть таблицю.

Основні поняття, що характеризують функціонування і розвиток систем

Поняття	Визначення	Приклад щодо конкретної соціально-економічної системи (вуз, підприємство і т.д.)
Стан		
Поведінка		
Рівновага		
Стійкість		
Розвиток		

Варіант № 6

1. Закони функціонування (статики) організації: закон композиції, закон пропорційності, закон найменших.

2. Механізми регулювання (регулятори) у соціальних системах: цільова управлінська дія, саморегуляція (самоуправління), організаційний порядок.
3. Організаційне проектування.

Практичне завдання: Вивчивши закони розвитку систем, заповніть наступну таблицю.

Характеристика загальних організаційних законів

Найменування закону	Сутність закону	Приклад прояву закону щодо будь-якої соціально-економічної системи
Закон розвитку		
Закон самозбереження		
Закон рівноваги		
Закон найменших		
Закон синергії		

Варіант № 7

1. Методи дослідження зовнішнього середовища (зовнішній моніторинг): зовнішнє спостереження; цільове спостереження; неформальний пошук; формальний пошук.
2. Зміст понять «культура» і «організаційна культура».
3. Оптимізація управління.

Практичне завдання:

1. Визначте зв'язок між поняттям життєвого циклу організації та дією закону самозбереження (схематично).
2. Визначте зв'язок між законом самозбереження і поняттям адаптації організації (схематично).

Варіант № 8

1. Організаційні теорії: класична організаційна теорія; теорії організаційної поведінки; теорія інститутів та інституційних змін; популяційно-екологічна (еволюційна) теорія; тектологія О. Богданова; ноосфера В. І. Вернадського.
2. Активність і опірність соціальної організації.
3. Характеристики організаційної культури.

Практичне завдання: На прикладі конкретного підприємства або організації будь-якої сфери діяльності розгляньте практичне застосування системного підходу.

1. Уявіть соціально - економічний об'єкт у вигляді се теми як сукупності складових її підсистем (І рівень). Далі в кожній підсистемі виділіть елементи (ІІ рівень), що утворюють дані підсистеми. Вкажіть зв'язку між елементами на кожному з розглянутих рівнях.

2. Уявіть економічний об'єкт у вигляді гомогенної і гетерогенної систем.

3. Дайте характеристику об'єкта як системі з точки зору ведення, складності, відносини до зовнішнього середовища, структурно неоднорідності тощо.

Варіант № 9

1. Концептуальні терміни: організаційна форма управління " (ОФУ); відносини: децентралізація; стратегія; структура; виробнича структура; технологічна структура; зв'язок; структура управління; ланка управління; рівень управління.

2. Закони організації.

3. Процеси самоорганізації.

Практичне завдання:

1.Проведіть аналіз організації як соціальної системи: чому її можна розглядати як систему (опишіть властивості системи), до якого виду належить система (відкрита - замкнута, статична - динамічна, проста - велика - складна, реальна - символічна) опишіть систему управління (суб'єкт, об'єкт, прямі, зворотні зв'язки) і середу системи.

2. Розробіть програму дослідження конкретної організації.

Варіант № 10

1. Виробнича гнучкість: фактори та функціональні й структурні ознаки виробничої гнучкості.

2. Природно-наукові засади синергетики.

3. Характеристика типів культури за ознакою конкуруючих цінностей: кланова, ієрархічна (бюрократична), ринкова та адхократична культури.

Практичне завдання:

1. Складіть схему взаємодії формалізуючих факторів на прикладі конкретної соціальної організації (напр., школи).

2. Складіть задачу на прояв будь-якого з напруг 2-го типу в організації. Запропонуйте своє рішення.

3. Наведіть характеристики внутрішнього середовища будь-якої організації Запорізькій області враховуючи всі фактори, які відносяться до внутрішнього середовища.

Варіант № 11

1. Визначальні фактори культури організації. Підходи до типізації організаційних культур: факторні моделі цінностей; менталітет і організаційна культура; фундаментальні вірування та цінності; ставлення до часу; конкуруючі цінності.
2. Гнучкість організації.
3. Організація як система.

Практичне завдання:

1. Опишіть зовнішнє середовище конкретного підприємства або організації кожної сфери діяльності (промислове підприємство, вуз, магазин, банк, школа) з виділенням факторів прямого і непрямого впливу.
2. Заповніть таблицю.
3. Наведіть характеристику зовнішнього середовища (з точки зору складності, рухливості, невизначеності зовнішнього середовища) для аналізованого об'єкта.

Варіант № 12

1. Етапи розвитку організації: зародження, зростання, зрілості, старіння. Збереження рівноваги організації та її цілісності.
2. Антиентропійна спрямованість самоорганізації.
3. Змінні всередині організації (внутрішні фактори): цілі, завдання, структура, технологія, люди.

Практичне завдання:

1. Проведіть аналіз поведінки елементів системи при зміні факторів внутрішньої і зовнішньої середовища, при цьому слід розглянути зміну не менше двох факторів зовнішнього середовища і не менше двох факторів внутрішнього середовища організації, як «позитивних», так і «від'ємного», але обов'язково потрібно досліджувати їх всебічний вплив, коли «негативний фактор» стає позитивним, і навпаки. При побудові ланцюжків повинно бути досліджені зміни всіх елементів системи. Наприклад, скорочення обсягів виробництва на підприємствах при переході до ринкових умов внаслідок неконкурентоспроможності продукції, що випускається призвело, крім погіршення соціально - економічних умов, до поліпшення екологічної ситуації в регіоні.

Варіант № 13

1. Криза парадигми традиційного менеджменту. Перспективи розвитку організаційних утворень.

2. Несталий стан системи.
3. Методи управління: детермінований метод управління; програмно-цільовий метод управління; ціннісно-орієнтований метод управління.

Практичне завдання: Опишіть зовнішнє середовище конкретного підприємства або організації кожної сфери діяльності (промислове підприємство, вуз, магазин, банк, школа) з виділенням факторів прямого і непрямого впливу. Заповніть таблицю.

Характеристика зовнішнього середовища

Фактори зовнішнього середовища	Зміст фактора	Вплив на систему
Фактори зовнішнього середовища прямого впливу		
1. Споживачі	Перелік всіх груп споживачів	Яким чином інтереси кожної групи споживачів враховуються: асортимент пропонуваних товарів (послуг), надання додаткових послуг.
2. Конкуренти	Врахувати товари-заміники, товари-аналоги, інші можливості задоволення потреби	Надання доповни тільних послуг, надання товару унікальних властивостей і т. д
Фактори непрямого впливу		
.....		

Варіант № 14

1. Основні положення синергетичної концепції самоорганізації.
2. Системний підхід (погляд). Стан системи, властивості системи, поведінка системи, дія, подія.
3. Самоорганізація.

Практичне завдання:

Проілюструйте поняття, що характеризують функціонування і розвиток систем, на прикладі якого-небудь соціально-економічного об'єкта. Заповніть таблицю.

Основні поняття, що характеризують функціонування і розвиток систем

Поняття	Визначення	Приклад щодо конкретної соціально-економічної системи (вуз, підприємство і т.д.)

Стан		
Поведінка		
Рівновага		
Стійкість		
Розвиток		

Варіант № 15

1. Принципи управління: принцип розімкненого управління; принцип розімкненого управління з компенсацією обурень; принцип замкненого управління; принцип однократного управління.
2. Гнучкість процесу: гнучкість орієнтації й реалізації. Гнучкість системи: фактори й результати гнучкості системи.
3. Типи сталості: внутрішня, зовнішня й спадкова сталості; кількісна й структурна сталості.

Практичне завдання: : Наведіть різні визначення поняття «система» (не менше п'яти), дайте їх порівняльний аналіз. Заповніть таблицю.

Основні поняття теорії систем

Поняття	Визначення	Приклад щодо конкретної соціально-економічної системи (вуз, підприємство і т.д.)
Елемент		
Підсистема зв'язки		
Відносини		
Властивості		

Варіант № 16

1. Макрооточення (фактори зовнішнього середовища опосередкованого впливу): міжнародні події та оточення; стан економіки; соціокультурні фактори; політичні обставини; розвиток науки й технології; право; соціально-суспільні фактори.
2. Сучасна українська організаційна культура: джерела та основний зміст.
3. Основні моделі організацій: органічна та механістична моделі.

Практичне завдання:

Виробіть єдину характеристику організаційної культури вашої групи.

- Перелічіть ціннісні орієнтації (колективні, всієї групи).
- Сформулюйте ваше ставлення до лекцій, семінарів, заліків та іспитів. Етика ділового спілкування.

Перерахуйте найбільш ходові вираження в групі.

- Стиль управління груп и мотивація праці з боці:
- навчальної частини;
- викладачів;
- старості;
- неформальних груп.
- Використання вільного від аудиторних занять години:
- у складі всієї групи;
- у складі малих груп;
- індивідуально.
- Сформулюйте, що означає для вас навчальний заклад

2. Які методи організаційної культури використовують у різних державах?

У чому криються заподій и наслідки формування різних організаційних культур?

Варіант № 17

1. Сучасна організаційна парадигма: сутність, значення, зміст, практична спрямованість.
2. Необерненість і неповторюваність самоорганізації.
3. Будова систем: підсистема, елемент, структура, зв'язок. Атрибути зв'язку: спрямованість, сила, характер.

Практичне завдання: На прикладі конкретного підприємства або організації будь-якої сфери діяльності розгляньте практичне застосування системного підходу.

1. Уявіть соціально - економічний об'єкт у вигляді се теми як сукупності складових її підсистем (I рівень). Далі в кожній підсистемі виділіть елементи (II рівень), що утворюють дані підсистеми. Вкажіть зв'язку між елементами на кожному з розглянутих рівнях.

2. Уявіть економічний об'єкт у вигляді гомогенної і гетерогенної систем.

3. Дайте характеристику об'єкта як системі з точки зору ведення, складності, відносини до зовнішнього середовища, структурно неоднорідності тощо.

Варіант № 18

1. Принципи організації: принцип ланцюгового зв'язку; принцип інгресії; принцип підбору; принцип рухомої рівноваги; принцип слабкої ланки. Групування принципів.
2. Альтернативні парадигми організаційного процесу.
3. Статична й динамічна сталість організації.

Практичне завдання:

Опишіть зовнішнє середовище конкретного підприємства або організації кожної сфери діяльності (промислове підприємство, вуз, магазин, банк, школа) з виділенням факторів прямого і непрямого впливу. Заповніть таблицю.

Характеристика зовнішнього середовища

Фактори зовнішнього середовища	Зміст фактора	Вплив на систему
Фактори зовнішнього середовища прямого впливу		
1. Споживачі	Перелік всіх груп споживачів	Яким чином інтереси кожної групи споживачів враховуються: асортимент пропонуваніх товарів (послуг), надання додаткових послуг.
2. Конкуренти	Врахувати товари-заміники, товари-аналоги, інші можливості задоволення потреби	Надання доповни тільних послуг, надання товару унікальних властивостей і т. д
Фактори непрямого впливу		
.....		

Варіант № 19

1. Принципи самоорганізації: принцип від'ємного зворотного зв'язку; принцип позитивного зворотного зв'язку. Спонтанність і випадковість.
2. Взаємозв'язок факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації.
3. Технологія проектування організаційних форм управління.

Практичне завдання: Удосконалення організаційної структури промислового підприємства.

1. Розгляньте схеми будь-якої існуючої організаційної структури підприємства і заповніть наступні таблиці.

2. Запропонуйте або удоскональте існуючу схему організаційної структури підприємства.

**Характеристика організаційної структури підприємства
(порівняння існуючого і пропонованого варіантів структур)**

Найменування посад керівників (директор і його заступники) і безпосередньо підпорядкованих їм підрозділів і працівників

Існуючий варіант структури	Запропонований варіант структури
1.	
1.1.	
1.2.	
....	
2.	
2.1.	
2.2.	
....	

Варіант № 20

1. Концептуальні підходи до формування організаційної культури.
2. Мікрооточення (фактори зовнішнього середовища безпосереднього впливу): партнери; конкуренти; центральні та місцеві органи влади; навколишнє населення; природні умови.
3. Сутнісний зміст синергетики.

Практичне завдання:

Удосконалення організаційної структури промислового підприємства.

1. Розгляньте схеми будь-якої існуючої організаційної структури підприємства і заповніть наступні таблиці.
2. Запропонуйте або удоскональте існуючу схему організаційної структури підприємства.

Розподіл підрозділів підприємства між керівниками вищого рівня управління (порівняння існуючого і пропонованого варіантів структур)

	Найменування посад (директор і його заступники)	Кількість безпосередньо підпорядкованих їм підрозділів і працівників	Найменування посад керівників (директор і його заступники)	Кількість безпосередньо підпорядкованих їм підрозділів і працівників
	Існуючий варіант структури		Пропонований варіант структури	
Всього				

Варіант № 21

1. Формування системних уявлень: Платон, Аристотель, Кант, А. Смит. Системність як загальна властивість матерії.

2. Основні організаційні теорії та моделі.
3. Організація як соціум.

Практичне завдання:

Удосконалення організаційної структури промислового підприємства.

1. Розгляньте схеми будь-якої існуючої організаційної структури підприємства і заповніть наступні таблиці.
2. Запропонуйте або удоскональте існуючу схему організаційної структури підприємства.

Функціональний розподіл підрозділів підприємства (порівняння існуючого і пропонованого варіантів структур)

Наименование функций	Кількість посад керівників (директор та його заступник), підрозділи робітників	
	Існуючий варіант структури	Запропонований варіант структури
Управління підприємством		
Маркетинг та продажі (збут)		
Управління виробництвом		
Виробництво		
Економіка, фінанси, бухгалтерія		
Управління персоналом		
Допоміжні служби		
інше		

Варіант № 22

1. Основні види соціальних організацій: формальна й неформальна організації.
2. Загальні риси соціальної організації.
3. Культура та імідж організації як її внутрішні фактори.

Практичне завдання: Складіть перелік зовнішніх небезпек і можливостей, з якими стикається організація. Для наочності і полегшення роботи всі фактори можна розмістити в два стовпці: один - фактори можливостей, інший - фактори загроз, фактори у стовпцях розташуєте по ступені убутання значущості. Далі необхідно оцінити, чи володіє організація внутрішніми силами, щоб скористатися зовнішніми можливостями, і які внутрішні слабкості можуть ускладнити майбутні проблеми, пов'язані:

зовнішніми небезпеками. Метод, за допомогою якого здійснюється діагноз внутрішніх проблем, називається управлінським обстеженням.

Варіант № 23

1. Сталість і управління змінами.
2. Сутність та етапи організаційного проектування.
3. Громадянська й корпоративна культури.

Практичне завдання: Удосконалення організаційної структури промислового підприємства.

1. Розгляньте схеми будь-якої існуючої організаційної структури підприємства і заповніть наступні таблиці.
2. Запропонуйте або удоскональте існуючу схему організаційної структури підприємства.

Характеристика організаційної структури підприємства (порівняння існуючого і пропонованого варіантів структур)

Найменування посад керівників (директор і його заступники) і безпосередньо підпорядкованих їм підрозділів і працівників	
Існуючий варіант структури	Запропонований варіант структури
1.	
1.1.	
1.2.	
....	
2.	
2.1.	
2.2.	
....	

Варіант № 24

1. Ентропія. Самоорганізація як ґрунтовний процес природи.
2. Система управління - кібернетичний підхід.
3. Адаптивні й такі, що самі настраюються, системи.

Практичне завдання: Складіть перелік зовнішніх небезпек і можливостей, з якими стикається організація. Для наочності і полегшення роботи всі фактори можна розмістити в два стовпці: один - фактори можливостей, інший - фактори загроз, фактори у стовпцях розташуєте по ступені убавання значущості. Далі необхідно оцінити, чи володіє організація внутрішніми

силами, щоб скористатися зовнішніми можливостями, і які внутрішні слабкості можуть ускладнити майбутні проблеми, пов'язані: зовнішніми небезпеками. Метод, за допомогою якого здійснюється діагноз внутрішніх проблем, називається управлінським обстеженням.

Варіант № 25

1. Синергетична концепція самоорганізації.
2. Зовнішнє й внутрішнє середовище організації.
3. Оцінка ефективності організаційних форм управління.

Практичне завдання:

Удосконалення організаційної структури промислового підприємства.

1. Розгляньте схеми будь-якої існуючої організаційної структури підприємства і заповніть наступні таблиці.
2. Запропонуйте або удоскональте існуючу схему організаційної структури підприємства.

Функціональний розподіл підрозділів підприємства (порівняння існуючого і пропонованого варіантів структур)

Наименование функций	Кількість посад керівників (директор та його заступник), підрозділи робітників	
	Існуючий варіант структури	Запропонований варіант структури
Управління підприємством		
Маркетинг та продажі (збут)		
Управління виробництвом		
Виробництво		
Економіка, фінанси, бухгалтерія		
Управління персоналом		
Допоміжні служби		
інше		

Варіант № 26

1. Типологія організаційних культур.
2. Методи проектування організаційних форм управління.
3. Аттрактори, біфуркація, фрактали, детермінований хаос.

Практичне завдання:

Підберіть та надайте інформацію по даним проблемам:

- Де в житті можна зустрітися з «точкою біфуркації».
- Фрактали в повсякденному житті.
- Детермінований хаос, як основа розвитку організації.
- Самоорганізація в житті людини, та в організації.
- «Ефект метелика» в організаційних системах.

Підготуйте рецензію, або есе по питанням:

1. Підготувати матеріал про визначення «Ефект метелика», до чого він відноситься, де застосовується.
2. Наведіть приклади подій, які відбулися за принципом «Ефекту метелика» .

Варіант № 27

1. Людина як елемент соціальної системи.
2. Моделі організаційної культури.
3. Принципи самоорганізації: принцип від'ємного зворотного зв'язку; принцип позитивного зворотного зв'язку.

Практичне завдання:

Виробіть єдину характеристику організаційної культури вашої групи, або робочого колективу в якому працюєте.

- Перелічіть ціннісні орієнтації (колективні, всієї групи).
- Сформулюйте ваше ставлення до лекцій, семінарів, заліків та іспитів.

Етика ділового спілкування.

Перерахуйте найбільш ходові вираження в групі.

- Стиль управління груп и мотивація праці з боці:
 - навчальної частини;
 - викладачів;
 - старості;
 - неформальних груп.
- Використання вільного від аудиторних занять години:
 - у складі всієї групи;
 - у складі малих груп;
 - індивідуально.

- Сформулюйте, що означає для вас навчальний заклад

2. Які методи організаційної культури використовують у різних державах?

У чому криються заподій и наслідки формування різних організаційних культур?

Варіант № 28

1. Принципи управління: принцип розімкненого управління; принцип розімкненого управління з компенсацією обурень; принцип замкненого управління; принцип однократного управління.
2. Загальна класифікація: абстрактні системи; конкретні системи; відкриті системи; закриті системи; динамічні системи; адаптивні системи; ієрархічні системи, їх характеристики.
3. Організаційна діяльність.

Практичне завдання:

Опишіть зовнішнє середовище конкретного підприємства або організації кожної сфери діяльності (промислове підприємство, вуз, магазин, банк, школа) з виділенням факторів прямого і непрямого впливу. Заповніть таблицю.

Характеристика зовнішнього середовища

Фактори зовнішнього середовища	Зміст фактора	Вплив на систему
Фактори зовнішнього середовища прямого впливу		
1. Споживачі	Перелік всіх груп споживачів	Яким чином інтереси кожної групи споживачів враховуються: асортимент пропонованих товарів (послуг), надання додаткових послуг.
2. Конкуренти	Врахувати товари-заміники, товари-аналоги, інші можливості задоволення потреби	Надання доповни тільних послуг, надання товару унікальних властивостей і т. д
Фактори непрямого впливу		
.....		

Варіант № 29

1. Класифікація організацій за ознаками: класифікація за принципами управління; класифікація за функціональними ознаками; класифікація за ознакою реалізації суспільних функцій; класифікація за ознакою визначення цілі (ціннісно-орієнтовані організації; організації, які формують власні цілі; цілескеровані організації; цілеспрямовані організації; цілеорієнтовані організації; цілепридатні організації; паразитичні організації).

1. Основні моделі організацій: органічна та механістична моделі.
2. Організація як соціум.

Практичне завдання: На прикладі конкретного підприємства або організації будь-якої сфери діяльності розгляньте практичне застосування системного підходу.

1. Уявіть соціально - економічний об'єкт у вигляді се теми як сукупності складових її підсистем (І рівень). Далі в кожній підсистемі виділіть елементи (ІІ рівень), що утворюють дані підсистеми. Вкажіть зв'язку між елементами на кожному з розглянутих рівнях.
2. Уявіть економічний об'єкт у вигляді гомогенної і гетерогенної систем.
3. Дайте характеристику об'єкта як системі з точки зору ведення, складності, відносини до зовнішнього середовища, структурно неоднорідності тощо.

Варіант № 30

1. Формування системних уявлень: Платон, Аристотель, Кант, А. Смит. Системність як загальна властивість матерії.
2. Виробнича гнучкість: фактори та функціональні й структурні ознаки виробничої гнучкості.
3. Методи проектування організаційних форм управління.

Практичне завдання: Удосконалення організаційної структури промислового підприємства.

1. Розгляньте схеми будь-якої існуючої організаційної структури підприємства і заповніть наступні таблиці.
2. Запропонуйте або удоскональте існуючу схему організаційної структури підприємства.

Характеристика організаційної структури підприємства (порівняння існуючого і пропонованого варіантів структур)

Найменування посад керівників (директор і його заступники) і безпосередньо підпорядкованих їм підрозділів і працівників	
Існуючий варіант структури	Запропонований варіант структури
.	
1.1.	
1.2.	
....	
2.	
2.1.	
2.2.	
....	

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Баценко Л.М. Теорія організації : навч. посіб. ; Сум. нац. аграр. ун-т. Суми : Мрія, 2016. 362 с.
2. Демчук О.Н. Теория организации: Учеб. пособие – М.: Флінта: МПСИ, 2009. – 264 с.
3. Керівництво організацією : навч. посіб. / О.Є Кузьмін, Н. Т. Мала, І.С. Процик. Львів: Вид-во нац.ун-ту «Львівська політехніка». 2008. 244 с.
4. Марченко О. М. Томаневич Л. М. Теорія організації: навч. посіб.,; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : ЛьвДУВС, 2015. 359 с.
5. Мельник А. Ф., Монастирський Г.Л., Дудкіна О.П. Муніципальний менеджмент: підручник. 2-е вид. Тернопіль, 2019.
6. Мильнер Б.З. Теория организации: Учебник. – 7-е изд., перераб. и доп. М.: ИНФРА-М, 2009. 864 с.
7. Латфуллин Г.Р., Райченко А.В. Теория организации: учебник для вузов.- Спб.: Питер, 2005.395 с.
8. Монастирський Г. Л. Теорія організації : навч. посібн.. – К. : Знання, 2008. 320 с.
9. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник ; Терноп. нац. екон. ун-т. 2-е видання. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 287 с.
10. Монастирський Г.Л. Теорія організації: підручник; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 287 с.
11. Мильнер Б.З. Теория организации: учебник.- 5-е изд., перераб. и доп. М.: ИНФРА-М, 2005.720 с.
12. Парахина В.Н., Федоренко Т.М. Теория организации: Учебное пособие. 5-е изд. М.: КНОРУС, 2009. 296 с.
13. Парахина В.Н. Теория организации: учебное пособие. 3-е изд., стер.- М.: КНОРУС, 2007. 296 с.
14. Шеметов П.В. Теория организации: курс лекций/ Шеметов П.В., Петухова С.В. М.: Изд-во Омега-Л, 2006. 282 с.

Допоміжна

1. Андрушків Б. М. Основи менеджменту. Львів : Світ, 2005.294 с.
2. Бородіна О.А. Адміністративний менеджмент : навч. пос. Маріуполь: ПДТУ. 2015. 84 с.
3. Василенко В.А., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2003. 396с.
4. Велешук С.С. Техніка адміністративної діяльності: навч.посібник / За заг.ред. А.Ф. Мельник. Тернопіль, ТНЕУ «Економічна думка». 2011. 320с .
5. Гевко О.Б., Шведа Н.М. Стратегічне управління: Навчальний посібник. Для студентів усіх форм навчання напряму 6.030601 «Менеджмент» Тернопіль ФОП Паляниця В. А., 2016. 152 с.
6. Дафт Р. Теория организации: учебник для студентов вузов, обучающихся по специальности «Менеджмент организации»/Ричард Л.

Дафт; пер. с англ. под ред. Э.М.Короткова; предисловие Э.М.Короткова. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2009. 736 с.

7. Монастирський Г. Л. Теорія організації : навч.-метод. комплекс / Г. Л. Монастирський, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна. Тернопіль : Економічна думка, 2007. 84 с.

8. Осовська Г.В., Осовський О. А. Менеджмент організацій: Підручник. К.: Кондор, 2009. 680

9. Парахина В. Н. Теория организаций: учебн. пособ. / В. Н. Парахина, Т. А. Федоренко. М. : КНОРУС, 2006. 296 с.

10. Подлесных Теория организации: Хрестоматия. 2-е изд./ Пер. с англ. под ред. Т.Н.Клеминой; Высшая школа менеджмента СПбГУ. - СПб.: Изд-во «Высшая школа менеджмента», 2010. 573 с.

11. Третьякова Е.П. Теория организации: учебное пособие. – М.:КНОРУС, 2009. 224 с.

12. Шеметов П.В. Теория организации: Учебное пособие. – 5-е изд., испр. М.: Издательство: Омега-Л, 2010 г. 274 с.

Інформаційні ресурси

1. ЛигаБизнесИнформ. – Режим доступа : www.liga.net.

2. Нормативные акты Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.nau.kiev.ua.

3. Право. Украина [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html.

4. Украинское право [Электронный ресурс]. – Режим доступа : www.ukrpravo.com.

*Додаток А
Зразок титульної
сторінки контрольної роботи*

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з дисципліни «Теорія організації»**

студентки (-та) _____

Прізвище

ім'я, по-батькові

Курс, група _____

Спеціальність _____

Варіант № _____

Перевірів викладач

Посада, ПІБ

Запоріжжя, 20__